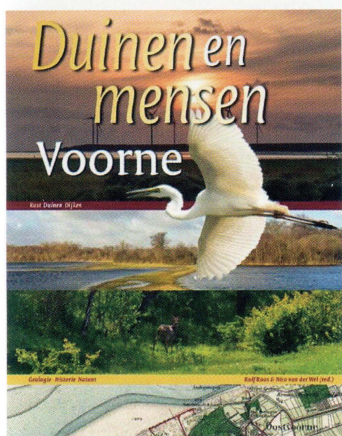

Boeken

Duinen en mensen Voorne

Als jonge vogelaar ging ik ooit met vrienden naar het Quackjeswater om de kleine zilverreigers en lepelaars die daar broeden te bekijken. Sindsdien heb ik de duinen van Voorne meermaals bezocht – en ze stelden nimmer teleur. Over dit roemruchte en diverse duingebied van Voorne is een prachtig boek verschenen bij Uitgeverij NatuurMedia: *Duinen en mensen Voorne*. In korte hoofdstukken met prachtig beeldmateriaal word je door Rolf Roos, Nico van der Wel en negen andere auteurs meegenomen in de geschiedenis en rijke flora en fauna van het duingebied. De eerste zin van dit boek neemt mij direct al voor de auteurs in. *Over Voorne hoef je niet per se een boek te lezen, ga er gewoon naartoe: in alle seizoenen is er heel veel moois te zien.* Eigenlijk is dat de allerkortste samenvatting van dit boek, uitnodigend en relativerend bovendien. Waarom zou je dan toch dit boek lezen? Ik geef twee voorbeelden die mijzelf erg aanspreken. Het duingebied werd eeuwenlang zeer intensief gebruikt door de mens. Er was konijnenteelt, jacht, hakhout, beweiding en ander actief beheer. Het open duin van

begin 20e eeuw was een erfenis van dit gebruik. Tegenwoordig zijn de duinen van Voorne het meest bosrijke duin van ons land. Dat blijkt door meer dan alleen stikstof veroorzaakt te zijn, zo leggen de auteurs uit. Verspreid door het boek zijn dubbelfoto's opgenomen die dezelfde plek in verschillende tijdsperioden weergeeft. De veranderingen in het landschap worden daarmee heel helder geïllustreerd. Mijn laatste voorbeeld gaat over dagvlinders. Tussen 1955 en 1970 onderzocht biologieleraar Daan Vestergaard de dagvlinderfauna. In de Heveringen, een divers gebiedje, telde Vestergaard in deze periode in één uur 100-200 zwartsprietdikkopjes en oranje zandoogjes. Kom daar maar eens om in deze tijd. Sinds 1970 verdween ongeveer 20% van de dagvlindersoorten uit het duin. Daar kwam een enkele nieuwkomer voor in de plaats, de keizersmantel. Het boek eindigt met een olifant: de stad en haven van Rotterdam. Voor de toekomst van de duinen van Voorne is het van groot belang dat de gemeente en haven van Rotterdam een rol nemen in het broodnodige onderzoeks-, herstel- en compensatieprogramma. Het wordt tijd! Resumerend: door *Duinen en mensen Voorne* kun je heerlijk grasduinen, net als door de duinen zelf. Lees dit boek, laat je verrassen door de fascinerende historie van het gebied en de unieke natuurrijkdom van de duinen van Voorne.

Rolf Roos, *Duinen en mensen Voorne*, Uitgeverij NatuurMedia, 2023. ISBN 978 90 824 3368 5

Anthonie Stip